

WOJEWODA MAZOWIECKI

WK-I.431.4.11.2018

Warszawa, dnia 6 sierpnia 2019 r.

**Pan
Krzysztof Woźniak
Wójt Gminy Pacyna**

**Urząd Gminy w Pacynie
ul. Wyzwolenia 7
09-541 Pacyna**

Szanowny Panie Wójt

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹, art. 6 ust. 4 pkt. 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej², kontrolerzy: Hanna Makówka – starszy inspektor i Mariola Wajszczak – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadziły kontrolę problemową w Urzędzie Gminy w Pacynie, z siedzibą przy ul. Wyzwolenia 7.

Kontrola obejmowała realizację zadań z zakresu administracji rządowej w przedmiocie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, a także przyjmowania i przesyłania przez organ gminy wniosków o wpis, zmianę i wykreślenie wpisu do CEIDG oraz wniosków o wpis informacji o zawieszeniu i wznowieniu wykonywania działalności gospodarczej – w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 23 lipca 2019 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Wójtowi wystąpienie pokontrolne.

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2234, ze zm.).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185 poz. 1092, ze zm.).

I. Zwrot producentom rolnym części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

W okresie poddanym kontroli przyjęto 634 wnioski o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. W pierwszym okresie składania wniosków przyjęto 344 wniosków, a w drugim – 290 wniosków. Na podstawie ww. podań Wójt Gminy Pacyna wydał 634 decyzji przyznających zwrot podatku akcyzowego, w tym 1 decyzję w części odmawiającą zwrotu podatku akcyzowego. Kontroli poddano 40 spraw, po 20 z każdego okresu rozliczeniowego³ oraz decyzję w części odmawiającą zwrotu podatku akcyzowego⁴.

Wszystkie poddane kontroli wnioski o zwrot podatku akcyzowego zostały złożone na formularzu zgodnym z wzorem ustalonym w załączniku do rozporządzenia w sprawie wzoru wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej⁵ oraz w terminach wskazanych w art. 6 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej⁶. Faktury VAT stanowiące załączniki do podań, dokumentowały zakup oleju napędowego dokonany, stosownie do wymogów określonych w art. 6 ust. 3 i 4 ww. ustawy, tj. w okresie 6 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku, a także opatrzone były adnotacją o treści cyt.: „(...) przyjęto w dniu ... do zwrotu części podatku akcyzowego (...)” oraz podpisem upoważnionego pracownika.

Badane decyzje przyznające zwrot podatku akcyzowego zostały wydane z zachowaniem właściwości miejscowej i rzeczowej organu oraz terminu, tj. zgodnie z wymogami określonymi w art. 5 ust. 1 i 4 ww. ustawy. Decyzje zostały podpisane przez Wójta Gminy Pacyna lub z upoważnienia Wójta Gminy przez Sekretarza Gminy Pacyna. We wszystkich poddanych kontroli

³ Dotyczy 20 decyzji z pierwszej tury 2018 r. oznaczonych: 60044/2018/2018/1/1, 80008/2018/1/17, 20003/2018/1/33, 320030/2018/1/49, 200041/2018/1/65, 260123/2018/1/81, 70021/2018/1/97, 240040/2018/1/113, 20017/2018/1/129, 240026/2018/1/145, 280003/2018/1/161, 260119/2018/1/177, 260060/2018/1/193, 160100/2018/1/209, 50060/2018/1/225, 70011/2018/1/241, 70002/2018/1/258, 290027/2018/1/274, 230046/2018/1/290, 10031/2018/1/306 oraz 20 decyzji z drugiej tury 2018 r. oznaczonych: 260123/2018/2/4, 340023/2018/2/18, 20004/2018/2/36, 50089/2018/2/42, 90031/2018/2/44, 70039/2018/2/51, 20066/2018/2/100, 290027/2018/2/105, 260030/2018/2/118, 50036/2018/2/120, 20017/2018/2/129, 230046/2018/2/137, 240094/2018/2/161, 50060/2018/2/162, 290010/2018/2/182, 70002/2018/2/199, 230052/2018/2/225, 10012/2018/2/272, 280003/2018/2/281, 350055/2018/2/231.

⁴ Dotyczy decyzji z pierwszej tury 2018 r. oznaczonej 160071/2018/1/305.

⁵ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 czerwca 2013 r. w sprawie wzoru wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. z 2013 r. poz. 789), od 1 stycznia 2019 r. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 20 grudnia 2018 r. w sprawie wzoru wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2466)

⁶ Ustawa z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1340, ze zm.).

decyzjach limit zwrotu podatku akcyzowego obliczono zgodnie z art. 4 ust. 2 wskazanej powyżej ustawy.

W badanym okresie, na podstawie złożonych wniosków o przekazanie dotacji, Gmina Pacyna otrzymała dotację w łącznej kwocie 508 875,45 zł, z której kwotę 498 897,50 zł wykorzystano na wypłaty zwrotu podatku akcyzowego producentom rolnym, a kwotę 9 977,95 zł – na pokrycie kosztów związanych z ustalaniem i wypłacaniem tych zwrotów. Dotację pobraną w nadmiernej wysokości w pierwszej turze 2018 r., tj. kwotę 0,02 zł, zwrócono 3 lipca 2018 r. do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie.

W poddanych kontroli sprawach wypłaty zwrotu podatku akcyzowego zostały dokonane w terminach określonych w art. 7 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, w 31 kontrolowanych sprawach przelewami bankowymi na indywidualne rachunki wskazane przez producentów rolnych w dniach 26 kwietnia 2018 r. i 26 października 2018 r, a w 11 przypadkach – wypłaty zgodnie z dyspozycją wnioskodawców zostały dokonane w kasie Urzędu Gminy Pacyna w dniach 25 - 27 kwietnia 2018 r., 30 kwietnia 2018 r., 8 maja 2018 r. i 25 października 2018 r.

Wnioski gminy o przekazanie dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego zostały złożone w terminach określonych w § 2 ust. 3 rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę.⁷

Okresowe i roczne sprawozdania rzeczowo-finansowe oraz rozliczenia dotacji celowej z realizacji wypłat zwrotu podatku akcyzowego zostały sporządzone na formularzach zgodnych z załącznikami nr 1–4 do ww. rozporządzenia oraz złożone z zachowaniem terminów określonych w § 6 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Zgodnie z art. 37 ust. 1 pkt 2 lit. g ustawy o finansach publicznych⁸ Wójt Gminy Pacyna podał do publicznej wiadomości wykaz podmiotów, którym udzielono pomocy publicznej w 2017 r., poprzez wywieszenie na tablicy informacyjnej w dniu 9 maja 2017 r.

⁷ Rozporządzenie w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę (Dz. U. z 2013 r. poz. 1339, ze zm.).

⁸ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869).

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Uwzględnienie, przy obliczaniu wysokości zwrotu podatku akcyzowego, faktury VAT dokumentującej zakup 50,01 l oleju napędowego, która nie spełniała wymogów określonych w ustawie o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. Przedmiotowa faktura była wystawiona na osobę inną niż wnioskodawca. W konsekwencji, jako podstawę ustalenia wysokości zwrotu podatku akcyzowego przyjęto 1 432,76 l, zamiast 1 411,5700 l, w związku z czym przyznano producentowi rolnemu zwrot podatku wyższy o 21,19 zł od należnego tj. przyznano kwotę 1 432,76 zł., zamiast 1 411,57 zł.⁹ Działaniem takim naruszono wymogi określone w art. 3 ust. 1 oraz art. 4 ust 1 ww. ustawy, zgodnie z którymi zwrot podatku przysługuje producentowi rolnemu, a kwotę zwrotu ustala się jako iloczyn ilości oleju napędowego zakupionego przez producenta rolnego.
2. Doręczenie 3 decyzji wydanych w I turze¹⁰ oraz 3 decyzji wydanych w II turze 2018 r.¹¹ w sprawie zwrotu podatku akcyzowego innej osobie niż wnioskodawca, ponadto w 1 przypadku¹² dokonano wypłaty zwrotu podatku akcyzowego w kasie Urzędu Gminy Pacyna innej osobie niż wnioskodawca. W aktach spraw brak było stosownych upoważnień. Zaniechaniem takim naruszono wymóg art. 33 § 2 i 3 oraz art. 40 § 1 kpa¹³, zgodnie z którymi pełnomocnictwo powinno być udzielone na piśmie, w formie dokumentu elektronicznego lub zgłoszone do protokołu, jak również pełnomocnik dołącza do akt oryginał lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa, a pisma doręcza się stronie. Ponadto naruszono regulacje zawarte w art. 7 ust. 1 w związku z art. 5 ust 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, zgodnie z którym zwrot należy się producentowi rolnemu, któremu wydano decyzję w sprawie zwrotu podatku.
3. Brak w treści wszystkich poddanych badaniu decyzji z I i II tury 2018 r. pouczenia o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania. Obowiązek wskazania powyższego pouczenia wynika z art. 107 § 1 pkt 7 kpa.
4. Nieprawidłowe określenie we wniosku gminy o przekazanie dotacji celowej za okres od 1 do 29 lutego 2016 r. ilości oleju napędowego wynikającej z załączonych przez producentów rolnych do wniosków faktur, tj. wskazano 346 269,9900 l, zamiast 354 273,7011 l oraz kwoty przeznaczonej na wypłatę producentom rolnym podatku akcyzowego, tj. wskazano kwotę

⁹ Decyzja oznaczona 240040/2018/1/113.

¹⁰ Decyzje oznaczone: 160100//2018/1/209, 70011/2018/1/241, 290027/2018/1/274.

¹¹ Decyzje oznaczone: 290027/2018/2/105, 20017/2018/2/129, 290010/2018/2/182.

¹² Decyzja oznaczona 10031/2018/1/306.

¹³ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096, ze zm.).

346 269,99 zł¹⁴, zamiast 346 248,78 zł. Konsekwencją powyższego było wskazanie błędnej kwoty przeznaczonej na pokrycie kosztów gminy związanych z postępowaniem w sprawie zwrotu podatku akcyzowego, tj. kwoty 6 925,40 zł, zamiast 6924,98 zł, a także łącznej kwoty dotacji celowej, tj. kwoty 353 195,39 zł, zamiast 353 173,76 zł. Powyższe błędy przeniesiono do rocznego i okresowego sprawozdania rzeczowo-finansowego oraz rozliczenia dotacji celowej z realizacji wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego za okres 1 do 30 kwietnia 2018 r.¹⁵

5. Nieprawidłowe określenie we wniosku gminy o przekazanie dotacji celowej złożonym za okres od 1 do 31 sierpnia 2018 r. – łącznej kwoty zwrotu podatku do wykorzystania w okresie, za który zostały złożone wnioski w ramach rocznego limitu – wskazano kwotę 138 162,25 zł zamiast 134 433,25 zł). Powyższe wynikało z nieprawidłowego wyliczenia kwoty zwrotu podatku akcyzowego dokonanego w pierwszej turze 2018 r. dla tych wnioskodawców, którzy ponownie złożyli wnioski w drugiej turze 2018 r, a w konsekwencji wskazanie błędnej kwoty zwrotu podatku akcyzowego do wykorzystania w okresie, za który jest składane sprawozdanie w ramach rocznego limitu (wskazano kwotę 175 198,14 zł zamiast 178 927,12 zł). Powyższe nieprawidłowości przeniesiono do okresowego sprawozdania rzeczowo-finansowego z realizacji wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego za okres od 1 do 31 października 2018 r., jak również do rozliczenia dotacji za okres od 1 do 31 października 2018 r.
6. Nieprawidłowe określenie w rocznym i okresowych sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z realizacji wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego powierzchni użytków rolnych w gminie, tj. wskazano powierzchnię 7 032,63 ha zamiast 7 057,5215 ha.
7. Nieterminowe dokonanie dotacji pobranej w nadmiernej wysokości, tj. w dniu 3 lipca 2018 r. Wskazać należy, że zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę – zwrot powinien nastąpić cyt.: „(...) w terminie przewidzianym odpowiednio do złożenia okresowego i rocznego rozliczenia dotacji oraz sprawozdania rzeczowo finansowego z realizacji wypłat zwrotu podatku (...)”, tj. do 31 maja danego roku.
8. Niewskazanie w 8 decyzjach wydanych w I turze 2018 r.¹⁶ oraz 12 decyzjach wydanych w II turze 2018 r.¹⁷ – rozstrzygnięcia o odmowie przyznania zwrotu podatku akcyzowego w wysokości

¹⁴ Różnica 21, 21 zł, wynika z przyjęcia do wyliczenia zwrotu podatku akcyzowego nieprawidłowej faktury oraz dokonanej pomyłki we wniosku o 0,02 zł.

¹⁵ W okresowym rozliczeniu dotacji celowej z realizacji wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego za okres 1 do 30 kwietnia 2018 r. oraz rozliczeniu rocznym wskazano nadpłatę 0,02 zł.

¹⁶ Decyzje oznaczone 60044/2018/1/1, 80008/2018/1/17, 320030/2018/1/49, 240026/2018/1/145, 260119/2018/1/177, 70011/2018/1/241, 10031/2018/1/306, 160071/2018/1/305.

przekraczającej roczny limit, a wynikającej z załączonych faktur VAT. Zaniechaniem takim naruszono wymogi określone w art. 5 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, który stanowi, że cyt. „*Wójt (...) właściwy ze względu na miejsce położenia gruntów będących w posiadaniu lub współposiadaniu producenta rolnego przyznaje, na wniosek tego producenta w drodze decyzji, zwrot podatku*” oraz art. 104 § 2 kpa, zgodnie z którym decyzja rozstrzyga sprawę co do jej istoty w całości lub w części albo w inny sposób kończy sprawę w danej instancji. Należy wskazać, że organ prowadzący postępowanie powinien zająć stanowisko wobec całego materiału procesowego zgromadzonego w sprawie¹⁸. Powyższe oznacza, że w przypadku, gdy ze złożonych dokumentów wynika zwrot podatku w wysokości przekraczającej roczny limit, o którym mowa w art. 4 ust. 2 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego – organ powinien rozstrzygnąć co do części przekraczającej limit i odmówić zwrotu w tym zakresie.

Ponadto w wyniku kontroli stwierdzono:

1) brak wymaganych danych w 10 wnioskach o zwrot podatku akcyzowego, tj.:

- w 1 wniosku z I tury¹⁹ w rubryce 20 części V *liczba załączników* wskazano nieprawidłową ilość załączonych faktur,
- w 1 wniosku z I tury²⁰ oraz 1 wniosku z II tury²¹ w rubryce 21 części V *informacji o załącznikach* wymieniono inną ilość faktur, niż faktycznie załączonych do wniosku o zwrot podatku akcyzowego,
- w 1 wniosku z I tury²² w rubryce 10 w części III *miejsce zamieszkania* nie wpisano państwa,
- w 1 wniosku z I tury²³ oraz 1 wniosku z II tury²⁴ w rubryce 17, w części III *miejsce zamieszkania* nie wpisano miejscowości,
- w 1 wniosku z I tury²⁵ oraz 1 wniosku z II tury²⁶ w części II *dane identyfikujące wnioskodawcę* nie wskazano numeru PESEL, ani numeru dokumentu tożsamości,

¹⁷ Decyzje oznaczone 260123/2018/2/4, 50089/2018/2/42, 90031/2018/2/44, 70039/2018/2/51, 200066/2018/2/100, 290027/2018/2/105, 20017/2018/2/129, 230046/2018/2/137, 50060/2018/2/162, 290010/2018/2/182, 230052/2018/2/225, 350055/2018/2/231.

¹⁸ A. Wróbel, Komentarz do art. 104 Kodeksu postępowania administracyjnego, Lex/el. 2013.

¹⁹ Sprawa oznaczona 60044/2018/1/1.

²⁰ Sprawa oznaczona 10031/2018/1/306.

²¹ Sprawa oznaczona 200066/2018/2/100.

²² Sprawa oznaczona 260060/2018/1/193.

²³ Sprawa oznaczona 260060/2018/1/193.

²⁴ Sprawa oznaczona 260030/2018/2/120.

²⁵ Sprawa oznaczona 50060/2018/1/225.

²⁶ Sprawa oznaczona 50060/2018/2/162.

- w 1 wniosku z I tury²⁷ w części IV *oświadczeniu o powierzchni użytków rolnych* nie wskazano gminy na obszarze, której położone są użytki rolne,
 - w 1 wniosku z I tury²⁸ oraz w 1 wniosku z II tury²⁹ w rubryce 07 a, w części II *danych identyfikacyjnych wnioskodawcę*, nie wprowadzono wystawcy dowodu, podczas gdy wskazano numer dowodu osobistego, natomiast wystawcę dowodu wprowadzono w rubrykę 08a, która dotyczy wystawcy innego dokumentu potwierdzającego tożsamość,
 - w przypadku 1 wniosku z II tury³⁰ w części VI *wskazanie formy wypłaty* oznaczono wypłatę w gotówce oraz wypłatę na rachunek bankowy,
- 2) w 4 przypadkach z I tury 2018 r. oraz 3 przypadkach z II tury 2018 r. wystąpiły rozbieżności pomiędzy formą posiadania użytków rolnych określoną przez producenta rolnego we wniosku, a wynikającą z ewidencji gruntów i budynków tj.:
- w 3 wnioskach z I tury³¹ oraz 3 z II tury³² producent rolny wskazał posiadanie użytków rolnych, gdy jest współposiadaczem użytków rolnych,
 - w 1 wniosku z I tury³³ producent rolny wskazał posiadanie użytków rolnych, gdy część jest w posiadaniu wnioskodawcy oraz we współposiadaniu z małżonką,
- 3) niewskazanie w podstawie prawnej wezwań kierowanych do osób do złożenia wyjaśnień w charakterze świadka³⁴ nazwy ustawy; organ ograniczył się do wskazania, cyt. „(...) art. 50 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. (Dz. U z 2017 r. poz. 1257 z późn. zm.) (...)”,
- 4) dokonanie korekty bez podpisu lub parafowania w jednym wniosku³⁵ z II tury 2018 r w części IV oświadczenie o powierzchni użytków rolnych. Wskazać należy, że nanoszenie zmian w treści wniosku o zwrot podatku akcyzowego powinno być dokonane w sposób czytelny, poprzez skreślenie niepoprawnej treści, tak aby pierwotny zapis pozostał czytelny. Obok korekty należy wpisać treść poprawną wraz z podpisem wnioskodawcy, który składa wniosek pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, wynikającej z art. 297 § 1 ustawy Kodeks karny³⁶.

²⁷ Sprawa oznaczona 230046/2018/1/290.

²⁸ Sprawa oznaczona 70021/2018/1/97.

²⁹ Sprawa oznaczona 240094/2018/2/161.

³⁰ Sprawa oznaczona 280003/2018/2/281.

³¹ Sprawy oznaczone 80008/2018/1/17, 320030/2018/1/49, 260060/2018/1/193.

³² Sprawy oznaczone 200066/2018/2/100, 20017/2018/2/129, 230046/2018/2/137

³³ Sprawa oznaczona 10031/2018/1/306.

³⁴ Dotyczy pism skierowanych do świadków z 28 lutego 2018 r. znak REDG.3153.1.2018 oraz z 2 lutego 2019 r. z oznaczeniem jak wyżej.

³⁵ Decyzja oznaczona 280003/2018/2/281.

³⁶ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1600, ze zm.).

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w przedmiocie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej ocenia się **pozytywnie pomimo nieprawidłowości**.

Zasadniczy wpływ na powyższą ocenę miał fakt: zachowania właściwości miejscowej i rzeczowej organu, terminowości składania wniosków przez producentów rolnych, terminowość wydawania decyzji, terminowość w zakresie: składania wniosków o przekazanie dotacji, sprawozdań rzeczowo-finansowych i rozliczeń dotacji, terminowość wypłat zwrotu podatku akcyzowego producentom rolnym, oraz terminowość podania do publicznej wiadomości wykazu podmiotów, którym udzielono pomocy publicznej.

Mając natomiast na uwadze, że w wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości w zakresie: weryfikacji kompletności wniosków, weryfikacji kompletności i zgodności opisanych we wnioskach załączników z dołączonymi dokumentami, poprawności rozpatrzenia wniosków, kompletność wydawania decyzji, rzetelności sporządzania wniosków o przekazanie gminie dotacji oraz sprawozdań rzeczowo-finansowych i rozliczeń z wykorzystania dotacji, terminowość zwrotu kwoty dotacji przekraczającej wysokość należnych zwrotów podatku, jak również inne opisane wyżej uchybienia, uzasadnione jest sformułowanie oceny pozytywnej pomimo nieprawidłowości.

II. Przyjmowanie i przesyłanie przez organ gminy wniosków o wpis, zmianę i wykreślenie wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej oraz wniosków o wpis informacji o zawieszeniu i wznowieniu wykonywania działalności gospodarczej

W okresie objętym kontrolą Wójt Gminy Pacyna przyjął i przesał 56 wniosków o wpis³⁷ do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (dalej CEIDG). Badaniu poddano łącznie 36 wniosków o dokonanie wpisu³⁸.

Powyższe wnioski zostały złożone na formularzach zgodnych z wzorem dostępnym na stronie internetowej CEIDG, stosownie do wymogu określonego art. 3 ust. 2 ustawy o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy³⁹. Organ gminy potwierdzał tożsamość wnioskodawców składających wnioski, spełniając tym samym wymóg

³⁷ W tym: 12 wniosków o wpis działalności gospodarczej, 17 wniosków o zmianę wpisu, 10 wniosków o wykreślenie przedsiębiorcy z CEIDG, 15 wniosków o wpis informacji o zawieszeniu działalności gospodarczej oraz 2 wnioski o wpis informacji o wznowieniu wykonywania działalności gospodarczej.

³⁸ W tym: 10 wniosków o wpis działalności gospodarczej, 8 wniosków o zmianę wpisu, 8 wniosków o wykreślenie przedsiębiorcy z CEIDG, 8 wniosków o wpis informacji o zawieszeniu działalności gospodarczej oraz 2 wnioski o wpis informacji o wznowieniu wykonywania działalności gospodarczej.

³⁹ Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. z 2018 r. poz. 647) – dalej ustawa o CEIDG; do 30 kwietnia 2018 r. wymóg stosowania formularzy wniosków dostępnych na stronie internetowej CEIDG określał art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2168, ze zm).

określony w art. 8 ust. 2 powyższej ustawy⁴⁰. Wnioski o dokonanie wpisu do CEIDG, dokonanie zmiany wpisu oraz wpis informacji o wznowieniu działalności gospodarczej zawierały wymagane oświadczenia, zgodnie z którymi w stosunku do żadnego z przedsiębiorców nie orzeczono zakazu prowadzenia działalności gospodarczej ani wykonywania zawodu, których dotyczył wpis do CEIDG, lub prowadzenia działalności związanej z wychowaniem, leczeniem, edukacją małoletnich lub z opieką nad nimi, zgodnie z wymogiem art. 7 ust. 1, w związku z art. 5 ust. 2 pkt 13-15 ustawy o CEIDG⁴¹. W kontrolowanym okresie nie stwierdzono przypadków pozostawienia wniosków bez rozpoznania; we wszystkich poddanych badaniu przypadkach zgłoszenia zostały przyjęte i przekształcone na formę dokumentu elektronicznego oraz przesłane do CEIDG w ustawowym terminie, zgodnie z regulacjami określonymi w art. 8 ust. 4 ustawy o CEIDG⁴².

Wójt Gminy Pacyna przekazał do CEIDG imiona i nazwiska pracowników upoważnionych do przekształcania i podpisywania złożonych wniosków, spełniając tym samym wymóg określony w art. 5 ust. 5 ustawy o CEIDG⁴³.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowość polegającą na dokonaniu w 7 wpisów do CEIDG na podstawie wniosków niezawierających wszystkich wymaganych danych, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 6, 16 ustawy o CEIDG oraz *Instrukcji wypełniania wniosku CEIDG-1* opracowanej przez Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii, zamieszczonej na stronie internetowej CEIDG (dalej Instrukcji wypełniania), tj.:

- w przypadku dwóch wniosków o dokonanie wpisu działalności gospodarczej⁴⁴ – adresata w adresie do doręczeń⁴⁵,
- w przypadku jednego wniosku o dokonanie wpisu⁴⁶ – pełnych danych dla potrzeb KRUS, tj. oświadczenia o przekroczeniu kwoty należnego podatku dochodowego od przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej za poprzedni rok (TAK/NIE)⁴⁷,

⁴⁰ Do 30 kwietnia 2018 r. wymagania w zakresie formy składania wniosku i jego potwierdzania były określone w art. 26 ust. 3 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

⁴¹ Do 30 kwietnia 2018 r. wymagania w zakresie składania oświadczenia zostały określone w art. 25 ust. 7 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

⁴² Do 30 kwietnia 2018 r. termin przesyłania do CEIDG przekształconego wniosku był określony w art. 26 ust. 4 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

⁴³ Do 30 kwietnia 2018 r. wymagania w zakresie przesłania danych osobowych upoważnionych pracowników były określone w art. 26 ust. 4a ww. ustawy.

⁴⁴ Dotyczy przedsiębiorców o numerach NIP: [REDACTED]

⁴⁵ Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta Gminy cyt. „(...) przeoczono wpisanie adresata w adresie do doręczeń. System CEIDG nie zaznaczył nieoprawności wypełnionego wniosku w formie elektronicznej (...)”,

⁴⁶ Dotyczy przedsiębiorcy o numerze NIP [REDACTED]

⁴⁷ Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta Gminy cyt. „(...) w wyniku błędnej interpretacji danych dla potrzeb KRUS. Uznano, że był to pierwszy wpis do CEIDG i przedsiębiorca w poprzednim roku podatkowym nie prowadził pozarolniczej działalności gospodarczej. System CEIDG nie zaznaczył nieoprawności wypełnionego wniosku w formie elektronicznej, wniosek został przyjęty jako poprawnie wypełniony (...)”.

- w przypadku jednego wniosku o wpis informacji o zawieszeniu działalności⁴⁸ – firmy przedsiębiorcy, którego wniosek dotyczy, nazwy skróconej przedsiębiorcy oraz informacji o ubezpieczeniu (ZUS, KRUS),
- w przypadku jednego wniosku o wpis informacji o zawieszeniu działalności⁴⁹ oraz dwóch wniosków o wpis informacji o wznowieniu wykonywania działalności gospodarczej⁵⁰ – nazwy skróconej przedsiębiorcy; we wnioskach przekształconych i przesłanych do CEIDG jako nazwę skróconą wpisano „brak”, natomiast zgodnie z objaśnieniem na formularzu wniosku cyt.: „(...) w przypadku braku należy podać imię i nazwisko (...)”. Wójt Gminy w wyjaśnieniu z 12 marca 2019 r. wskazał, że cyt.: „(...) przez nieuwagę wpisano we wnioskach przekształconych na postać elektroniczną nazwę skróconą firmy brak, zamiast powtórzenia imienia i nazwiska przedsiębiorcy zawartego w polu przeznaczonym na wpisanie firmy przedsiębiorcy, którego wniosek dotyczy. System CEIDG nie zaznaczył niepoprawności wypełnionego wniosku w formie elektronicznej, wniosek został przyjęty jako poprawnie wypełniony. Przedsiębiorcy zostali telefonicznie poproszeni o przybycie do Urzędu i uzupełnienie brakujących danych we wpisie i zadeklarowali zgłoszenie się do Urzędu w celu dokonania uzupełnienia brakujących informacji we wpisach (...)”,
- w przypadku jednego wniosku o wpis informacji o zawieszeniu działalności⁵¹ przy podpisie i dacie złożenia wniosku przedsiębiorca nie umieścił nazwy miejscowości złożenia wniosku⁵².

Ponadto w wyniku kontroli ustalono, że:

- 1) w przypadku wniosku o wpis informacji o zawieszeniu działalności wykonywania działalności gospodarczej⁵³ nie zachowano wymogu notarialnego poświadczenia własnoręcznego podpisu wnioskodawcy. Wniosek przedsiębiorcy został złożony przez inną osobę, posiadającą upoważnienie sporządzone w placówce całodobowej opieki, pielęgnacji i rehabilitacji, gdzie przedsiębiorca przebywał. Podpis przedsiębiorcy na upoważnieniu został poświadczony przez

⁴⁸ Dotyczy przedsiębiorcy o numerze NIP [REDACTED]

⁴⁹ Dotyczy przedsiębiorcy o numerze NIP [REDACTED]

⁵⁰ Dotyczy przedsiębiorców o numerach NIP [REDACTED]

⁵¹ Dotyczy przedsiębiorcy o numerze NIP [REDACTED]

⁵² Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta Gminy z 13 marca 2019 r. cyt.: „(...) pracownik nie zwrócił uwagi, że przedsiębiorca, przy podpisie i dacie złożenia wniosku nie umieścił nazwy miejscowości złożenia wniosku. W związku z tym uchybieniem przedsiębiorcy zostali telefonicznie poproszeni o przybycie do Urzędu i uzupełnienie miejscowości przy dacie i podpisie. W przypadku wniosku przedsiębiorcy o nr NIP [REDACTED] (...) przez nieuwagę przeoczono i wpisano we wniosku przekształconym na postać elektroniczną nazwę skróconą firmy brak, zamiast powtórzenia imienia i nazwiska przedsiębiorcy zawartego w polu 06, przeznaczonym na wpisanie firmy przedsiębiorcy, którego wniosek dotyczy. Przedsiębiorca w nazwie firmy posługuje tylko imieniem i nazwiskiem. System CEIDG nie zaznaczył niepoprawności wypełnionego wniosku w formie elektronicznej, wniosek został przyjęty jako poprawnie wypełniony. Dane we wpisie dot. nazwy skróconej zostaną skorygowane przez przedsiębiorcę o ile zaistnieje taka potrzeba. Przedsiębiorcy zadeklarowali zgłoszenie się do Urzędu w celu dokonania uzupełnienia brakujących informacji we wpisach (...)’.

⁵³ Dotyczy przedsiębiorcy o numerze NIP [REDACTED]

pielęgniarkę koordynator placówki opieki całodobowej oraz dodatkowo dołączono zaświadczenie wydane przez lekarza tej placówki⁵⁴. Stosownie do regulacji określonej w art. 10 ust. 9 ustawy o CEIDG cyt. „(...) Wniosek o wpis do CEIDG składany w sposób, o którym mowa w art. 8 ust.2 pkt 2, jest opatrzony własnoręcznym podpisem wnioskodawcy poświadczonym przez notariusza (...)”;

- 2) w jednym przypadku wystąpiły rozbieżności pomiędzy wnioskiem o wpis złożonym przez przedsiębiorcę, a przekształconym i przesłanym do CEIDG⁵⁵; we wniosku papierowym przedsiębiorca ustanowił pełnomocnika, który nie został wprowadzony do systemu. Zgodnie z notatką służbową pracownika Urzędu, zawartą w aktach przedsiębiorcy cyt. „(...) Po wprowadzeniu i weryfikacji wniosku (...) wnioskodawca zrezygnował z wpisu (...) dotyczącego udzielenie pełnomocnictwa do prowadzenia spraw w CEIDG. Przedsiębiorca oświadczył, że w przypadku ustanowienia pełnomocnika wystąpi z nowym wnioskiem o zmianę we wpisie w związku z powyższym do systemu CEIDG (...) nie wprowadzono pełnomocnika, co potwierdził przedsiębiorca własnoręcznym podpisem na wygenerowanym wniosku (...)”. Wskazać jednak należy, że zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku CEIDG-1 w przypadku pomyłek przy wypełnianiu wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej, należy wypełnić dodatkowy formularz CEIDG-POPR, w celu dokonania korekty składanego wniosku;
- 3) w przypadku jednego wniosku o dokonanie zmian wpisu⁵⁶ – pomimo, że przedsiębiorca we wniosku oznaczył zmianę wpisu w zakresie adresu dodatkowego miejsca wykonywania działalności gospodarczej oraz rodzaju działalności gospodarczej, we wniosku przekształconym na postać dokumentu elektronicznego i przesłanym do CEIDG, rubryki te nie zostały oznaczone znakiem „x” do zmiany⁵⁷;
- 4) w trzech przypadkach organ przyjął, a następnie przekształcił na postać dokumentu elektronicznego i przesłał do CEIDG zmiany we wpisach, pomimo, że wnioski przedsiębiorców

⁵⁴ Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta Gminy z 12 marca 2019 r. cyt.: „(...) poprawność danych zweryfikowano i poprawiono w obecności członka rodziny (siostrzenica), upoważnionej przez przedsiębiorcę do złożenia wniosku o zawieszenie wykonywania działalności. Wniosek przedsiębiorcy został przyjęty pomimo, że został on złożony przez inną osobę (upoważnienie sporządzone w placówce całodobowej opieki, pielęgnacji i rehabilitacji, gdzie przedsiębiorca przebywa. (...) Mając na względzie interes strony (stan zdrowia przedsiębiorcy, nie pozwalał na prowadzenie działalności gospodarczej) odstąpiono od żądania poświadczenia notarialnego podpisu i uznano za wystarczające ww. zaświadczenie oraz upoważnienie. Zgodnie z art. 7a kpa „Jeżeli przedmiotem postępowania administracyjnego jest nałożenie na stronę obowiązku bądź ograniczenie lub odebranie stronie uprawnienia, a w sprawie pozostają wątpliwości co do treści normy prawnej, wątpliwości te są rozstrzygane na korzyść strony, chyba że sprzeciwiają się temu sporne interesy stron albo interesy osób trzecich, na które wynik postępowania ma bezpośredni wpływ” i dlatego też dokonano zawieszenia działalności gospodarczej. Nie dokonanie zawieszenia wiązałoby się z ponoszeniem opłat związanych z prowadzeniem działalności. (...)”.

⁵⁵ Dotyczy przedsiębiorcy o numerze NIP [REDAKTOWANO]

⁵⁶ Dotyczy przedsiębiorcy o numerze NIP [REDAKTOWANO]

⁵⁷ Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta Gminy cyt.: „(...) Przy wprowadzaniu do CEIDG sprawdzano wszystkie dane, które wynikały z treści wniosku. Czynności tej dokonano w obecności przedsiębiorcy (...)”.

o zmianę wpisu oraz innych danych, nie spełniały wymogów instrukcji wypełniania wniosku CEIDG-1 w zakresie oznaczenia znakiem „x” pozycji do zmiany i podanie nowego brzmienia zmienianych danych, tj.:

- w jednym wniosku o zmianę wpisu⁵⁸ – przedsiębiorca zaznaczył znakiem „x” pozycje do zmiany pomimo, że nie wszystkie zaznaczone pozycje podlegały zmianie. Z tak sporządzonego wniosku nie wynika, jakiego rodzaju danych zmiana dotyczyła;
- w dwóch wnioskach o zmianę wpisu⁵⁹ – przedsiębiorcy nie zaznaczyli danych dotyczących ustanowienia pełnomocnika, pomimo wskazania imienia i nazwiska pełnomocnika, numeru Pesel, daty jego urodzenia oraz adresu do doręczeń.

Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta Gminy cyt. *„(...) Podczas przekształcenia wniosku o zmianę wpisu sprawdzałam w systemie wszystkie dane i wprowadzałam zmiany, które wynikały z treści wniosku. Przy wnioskodawcy wprowadzałam do systemu na bieżąco, bezpośrednio uzgadniając z nim brakujące dane oraz uzupełniając je w systemie. System teleinformatyczny nie informował o niepoprawności wniosku pomimo, że brak było oznaczenia wprowadzonych zmian znakiem „x”, gdyż na wniosku o zmianę uzupełnia się tylko pola obowiązkowe podświetlone na czerwono (...);*

- 5) w aktach badanych spraw brak było dowodu potwierdzającego fakt wzywania do uzupełnienia brakujących informacji we wnioskach przez przedsiębiorców. Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta Gminy Pacyna cyt.: *„(...) wnioski o wpis do CEIDG weryfikowane są w obecności przedsiębiorcy, w momencie złożenia przez niego wniosku. Zweryfikowany wniosek jest podpisywany przez przedsiębiorcę ze wskazaniem daty złożenia wniosku i miejscowości. Pracownik przekształcający wniosek starał się wypełnić wniosek dokładnie, zgodnie z instrukcją wypełniania wniosków CEIDG zamieszczoną na stronie Ministerstwa, jednakże, w części przypadków wystąpiły braki spowodowane przeoczeniem pracownika przyjmującego wniosek. Pomimo niezamieszczenia niektórych danych wnioski przeszły pozytywnie weryfikację w CEIDG, a system teleinformatyczny nie informował o niepoprawności wniosków. System jest tak skonstruowany, że sprawdza i wprowadza dane przedsiębiorców z baz danych, m.in. Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Krajowego Rejestru Sądowego, GUS, ZUS i Urzędu Skarbowego. W sytuacji, gdy we wnioskach o zmianę wpisu nie zaznaczono rubryki objętej zmianą, przekształcając wnioski o zmianę wpisu sprawdzano w systemie wszystkie dane i wprowadzano zmiany, które wynikały z treści wniosku. Przy wnioskodawcy wprowadzano do systemu na bieżąco, bezpośrednio uzgadniając z nim brakujące dane oraz uzupełniając je w systemie, o ile takie przypadki wystąpiły.*

⁵⁸ Dotyczy przedsiębiorcy o numerze NIP [REDACTED]

⁵⁹ Dotyczy przedsiębiorców o numerach NIP [REDACTED]

Brak zaznaczenia we wniosku papierowym niektórych danych lub zaznaczenia niektórych pól wynika z niezamierzonego przeoczenia (...)".

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania polegającego na przyjmowaniu, przekształcaniu, przesyłaniu przez gminę wniosków o wpis, zmianę, zawieszenie, wznowienie i wykreślenie wpisu z CEIDG ocenia się **pozytywnie pomimo nieprawidłowości**.

Wyniki kontroli wskazują, że w jednostce prawidłowo realizowano zadania w zakresie terminowości przesyłania wniosków o wpis do CEIDG oraz poprawności wniosku przekształconego na postać dokumentu elektronicznego. Mając natomiast na uwadze, że w wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości w zakresie kompletności wniosków oraz obowiązku wezwania do skorygowania lub uzupełnienia wniosku, a także opisane wyżej uchybienia, uzasadnione jest sformułowanie oceny pozytywnej pomimo nieprawidłowości.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuje Pana Wójta do podjęcia działań w celu wyeliminowania ustalonych nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Nieuwzględniania przy obliczaniu kwoty zwrotu podatku akcyzowego faktur VAT potwierdzających zakup oleju napędowego wystawionych na inną osobę niż wnioskodawca lub jego małżonek.
2. Dokonania zwrotu kwoty dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego pobranej w nadmiernej wysokości tj. łącznie 21,61 zł (kwota wypłacona producentowi rolnemu w nadmiernej wysokości 21,19 zł oraz kwota 0,42 zł przeznaczona na pokrycie kosztów gminy wyliczona od zawyżonej kwoty zwrotu producentowi rolnemu), wraz z należnymi z tego tytułu odsetkami na konto Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie.
3. Doręczania decyzji w sprawie zwrotu podatku akcyzowego oraz dokonywanie wypłaty zwrotu podatku akcyzowego wnioskodawcom lub osobom posiadającym umocowanie w tym zakresie, zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 33 § 2 i 3, art. 40 § 1 kpa oraz art. 7 ust. 1 w związku z art. 5 ust 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.
4. Umieszczania w treści wszystkich decyzji w sprawie zwrotu podatku akcyzowego, pouczenia o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania, zgodnie z dyspozycją art. 107 § 1 pkt 7 kpa.

5. Rzetelnego sporządzania wniosków o przekazanie gminie dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego oraz sprawozdań rzeczowo-finansowych i rozliczeń dotacji w szczególności ze wskazaniem prawidłowo wyliczonej łącznej kwoty zwrotu podatku akcyzowego do wykorzystania w okresie za który złożone były wnioski.
6. Terminowego dokonywania zwrotu dotacji celowej pobranej w nadmiernej wysokości, zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę.
7. Zamieszczania w decyzjach przyznających zwrot podatku akcyzowego rozstrzygnięcia o odmowie przyznania zwrotu podatku akcyzowego w wysokości przekraczającej roczny limit zwrotu.

Ponadto wskazuję na konieczność:

- weryfikacji kompletności składanych przez producentów rolnych wniosków o zwrot podatku akcyzowego,
- wskazywania w podstawie prawnej wezwań kierowanych do osób do złożenia wyjaśnień w charakterze świadka nazwy przywołanej ustawy,
- opatrywania korekt dokonanych na wnioskach o zwrot podatku akcyzowego podpisem osób ich dokonujących,
- weryfikacji kompletności i poprawności wniosków o wpis, zmianę wpisu do CEDIG oraz wpis informacji o zawieszeniu działalności gospodarczej, a także wpis informacji o wznowieniu wykonywania działalności gospodarczej z uwzględnieniem danych, o których mowa w art. 5 ust. 1 ustawy o CEIDG oraz *Instrukcji wypełniania wniosku CEIDG-1*, a w przypadku gdy dane w nich zawarte nie były kompletne – utrwalania w aktach faktu uzgodnienia lub uzupełnienia brakujących informacji przez przedsiębiorców,
- przyjmowania wniosków o wpis informacji o zawieszeniu wykonywania działalności gospodarczej, składanych przez inną osobę niż przedsiębiorca z uwzględnieniem wymogu określonego w art. 10 ust. 9 ustawy o CEIDG,
- stosowania formularza CEIDG – POPR w przypadku potrzeby dokonania poprawek we wniosku o wpis, zgodnie z *Instrukcją wypełniania wniosku CEIDG-1*,
- prawidłowego przekształcania wniosków o zmianę wpisu na formę dokumentu elektronicznego mając w szczególności na celu wyeliminowanie przypadków przesyłania do CEIDG danych niezgodnych z wnioskiem.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Zobowiązuję Pana Wójta na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

**Bogusław Krupa
Zastępca Dyrektora
Wydziału Kontroli**